

ramaderia

Gos de Muntanya dels Pirineus

Garant de la biodiversitat pirinenca com a gos de protecció dels ramats

TEXT: JOAN FERRER I SIRVENT, PRESIDENT DE L'INSTITUT PIRINENC DEL GOS DE MUNTANYA DELS PIRINEUS.

Amb la desaparició d'espècies predadores els pastors havien prescindit d'ells, però a l'actualitat els tornen a necessitar. Els gossos dels Pirineus són fidels guardians dels ramats i els protegeixen en tot moment. Tan sols s'ha de saber com educar-los perquè facin la seva feina adequadament.

Un treball mil·lenari

Al Pirineu s'ha fet servir tradicionalment el Gos dels Pirineus (abans també anomenat gos ramader o mastí i avui dia Gos de Muntanya dels Pirineus) com a gos de protecció de ramats. Quan a principis del segle XX el llop va ser exterminat del nostre país i l'ós va quedar reclòs a reductes molt petits, la majoria de ramaders van prescindir d'aquests grans gossos. El retorn a la serralada pirinenca d'aquests predadors junt amb el linx i l'aparició dels gossos errants que ataquen els ramats, creen la necessitat de tornar a fer servir el gos de protecció de ramats.

A cadascú la seva tasca

En el ramat es fan servir dos tipus de gossos: el de conducció i el de protecció. El primer és menut, pelut i despert, condueix el ramat sota les ordres del pastor i és anomenat gos d'atura. El segon és un gos gegant, blanc, llegendari, dotat d'una intel·ligència reflexiva que fa que interposi la reflexió a l'acció, i li permet prendre les decisions sense la intervenció del pastor i funcionar de manera totalment autònoma.

Com se l'educa

El Gos de Muntanya dels Pirineus no ha estat educat per l'atac. Se l'ha posat de ben petit amb les ovelles i les cabres aplicant-li estrictament el protocol de l'empremta. Així, un dia que s'hi posa

La integració del cadell al ramat

La política de cria de l'Institut Pirinenc es decanta per fer criar les gosses que ja estan protegint els ramats. Així, els cadells ja perceben des del mateix moment de néixer l'olor de les ovelles i les cabres. Això fa que les connexions neuronals que des d'aleshores es comencen a establir incorporin aquest flaire, donant com a resultat que l'empremta cap al ramat sigui molt més forta.

El cadell ha d'entrar a formar part del ramat aproximadament a l'edat de 7 o 8 setmanes, se'l col·loca en un petit corralet –dins del corral gros on estan les ovelles–, que midi al menys una quinzena de metres quadrats d'on no pugui sortir. Se li col·locaran dins d'aquest corralet entre 3 i 6 xais. Si no es tenen xais es podran col·locar ovelles no agressives o millor encara xaies de reemplaçament. És molt bo anar renovant els xais del corralet, per tal que hi passin com més millor, i així puguin familiaritzar-se amb el gos, facilitant encara més la integració futura en el ramat. A l'interior d'aquest petit corralet el cadell ha de disposar d'un racó on només pugui accedir-hi ell amb la finalitat d'aïllar-se quan li vingui de gust. Es en aquest lloc protegit on se li posa el seu menjar. Però és bo que l'abeurador sigui el mateix que el dels xais, així es comparteix i es cohabita.

Quan el cadell està en contacte amb els xais tendeix ràpidament a jugar amb ells. Aquest és un comportament que s'observa amb els xais i

El Gos de Muntanya pot estar al mig del ramat com una ovella més.

d'evitar que a través d'aquests jocs el cadell es torni massa violent, ja que podria ferir greument als xais i certes ferides podrien comportar la mort. Cap a l'edat de quatre mesos el cadell pot ser incorporat al ramat. És important seguir atentament aquest període de transició per poder intervenir ràpidament en cas d'algun problema. A la vegada es vigilarà que el cadell no s'aparti del ramat molta estona. Si no torna ràpid se'l tornarà de seguida cap al ramat. Si el cadell persisteix en quedar-se on no deu, se'l tornarà al seu corralet inicial durant dos o tres dies, abans de reintegrar-lo de nou al ramat. El gos de protecció no se l'ha d'acariciar sovint. Com més carícies, la unió entre el gos i la persona que l'acaricia es reforçarà, en detriment de la seva afeció al ramat. Això no impedeix que pugui ser acariciat en certes ocasions, per exemple, quan se li dona el menjar o quan controla el ramat enmig de la pastura. No s'ha d'acariciar a través del tancat o al voltant de la casa del pastor, ja que es corre el risc que passi molt del seu temps en aquests llocs i lluny del ramat.

Com actua

Pot estar enmig del ramat com una ovella o una cabra més- al seu voltant creant una zona de seguretat o dalt d'un turó dominant la zona de pastura. Quan percep un indicatiu de perill la seva primera reacció és el lladrec, a la vegada que s'interposa entre la potencial amenaça i el ramat. Fa servir la seva colossal envergadura i els seus lladrecs greus i sonors per dissuadir els potencials enemics, però si no se'l té en compte, pot arribar a l'enfrontament.

Què has de fer si te'n trobes un

Vigileu el vostre comportament. Qualsevol circumstància que pugui destorbar el ritme del ramat: excursionistes a peu, amb bicicleta o en moto, passejants, animals domèstics o salvatges; posa en alerta al gos de protecció.

Si us trobeu un ramat a la muntanya, com a precaució preneu les mesures següents:

- Guardeu les distàncies.
- Contornegeu àmpliament el ramat.
- Si porteu un gos, lligueu-lo.
- Si així i tot se us acosta un gos de protecció aneu amb compte amb els comportaments anodins: si aneu en bicicleta, baixeu; no li doneu menjar; no intenteu acariciar-lo; no li feu cap foto; no alceu els braços ni feu cap gest bruscat i per descomptat no l'amenceu; perquè el gos de protecció podria agafar-ho com una agressió.
- Si malgrat això us impressiona la seva presència, adopteu un comportament calmat i passiu sense donar mostres d'intranquil·litat i feu mitja volta lentament apartant-vos d'ell. Pot ser que us ensumi i us acompanyi una estona i després tornarà al ramat.

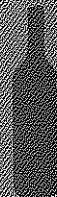
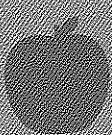
A les zones on hi ha algun Gos de Muntanya dels Pirineus guardant un ramat hi trobareu un cartell informatiu (veure fotografia). ■

Generalitat de Catalunya
Consell Català de la Producció
Agrària Ecològica

CERTIFIQUEM ELS ALIMENTS ECOLÒGICS DE CASA NOSTRA

CCPAE, organisme acreditat per:

www.ccpae.org